A registered Political Party
ECI Registration No. 56/89/2011/PPS-I

ପାର୍ଟିର ମନି ହେ ଭରତଙ୍କ ମନିଫେଷ୍ଟୋ

ଡକ୍ଟର ସୁବୋଧ ଚନ୍ଦ୍ର ରୟ
M.Sc., Ph.D., LL.B.
ଜାତୀୟ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି

ଭାରତ, ଯାହାକୁ ଭାରତବର୍ଷ ବୋଲାଯାଏ, ନିଜକୁ ଏକ ସ୍□ାଧୀନ, ସର୍ବଭୌମ, ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଜାତି ବୋଲି ଘୋଷଣା କରେ। ଗଣତନ୍ତ୍ରର ମୂଳ ନୀତି ଅନୁସାରେ, ଶାସନକୁ ଅଧିକାଂଶର ଇଚ୍ଛାନୁସାରେ ପ୍ରବାହିତ କରାଯିବା ଚାହିଁ, ଯାହା ସେମାନଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ପୂରଣ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରେ। ଯଦି ଆମେ ଭାରତକୁ ଗଣତନ୍ତ୍ର ବୋଲି ସ୍□ୀକାର କରିବାକୁ ଚାହୁଁ, ତେବେ ଏଠାରେ ଘଟୁଥିବା ସବୁ କିଛିକୁ ଏକ ସିଧାସଳଖ ରୂପେ ଅଧିକାଂଶ ଇଚ୍ଛାର ପ୍ରତିଫଳ ବୋଲି ବୁଝିବା ଆବଶ୍ୟକ। ତେଣୁ, ଲକ୍ଷାଧିକ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ଥିବା ମହାମାରୀ ଖାଦ୍ୟ ସଂକଟ, ଅଶିକ୍ଷା, ବେରୋଜଗାରୀ, ଓ ଅସ୍□ାସ୍ଥ୍ୟ; ରାଜ୍ୟର ଅସ୍ଥିର ଓ ଚାପକାଦିଆ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ, ଯାହାକୁ ଆଇନଗତ ଅଧିକାରର ଭିତ୍ତିରେ ଲୁଚାଇ ରଖାଯାଇଛି; ଓ ସମାଜର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ତରକୁ ପରିପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା ଜନ୍ମଜାତ ଓ ସ୍ଥାୟୀ ଦୁର୍ନୀତି—ଏସବୁ ଆମର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ନିର୍ବିକଳ୍ପ ନୀରବତା ଦାବି କରେ। କାରଣ, ଯଦି ଏହି ଗଣତନ୍ତ୍ରର ନାଟକରେ କିଛି ସତ୍ୟ ରହିଛି, ତେବେ ଏହାରୁ କୌଣସି ଗ୍ରାହ୍ୟ ଦୃଶ୍ୟପଟ ଆମର ସ୍□ୀକୃତି ବ୍ୟତୀତ ଅସ୍ତିତ୍□ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ।

ଯେପରିକି ଜଣେ ପିତା ତାଙ୍କ ପରିବାରକୁ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଇ ରଖନ୍ତି, ସେହିଭଳି କୃଷକମାନେ ସମଗ୍ର ଜାତିକୁ ପୋଷଣ କରନ୍ତି। ଏହା ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ଭାବେ କୃଷିକ ଦାଇତ୍□କୁ "ଜାତିର ପିତା"ର ଗ୍ରିମାମୟ ଉପାଧି ଦିଆଯାଇବାକୁ ଯଥାଯଥ ସ୍ଥାନ ଦେଇଥାଏ। କିନ୍ତୁ, ଯେତେବେଳେ ଆମେ ସହସ୍ରାଧିକ କୃଷକଙ୍କ ଆତ୍ମହତ୍ୟାର ଭୟାନକ ତଥ୍ୟ ସାମ୍ନା କରୁ—ଯାହାର ମୂଳ କାରଣ ଭୋକ ଓ ଋଣ—ତେବେ ଏହି ତଥାକଥିତ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଭାରତ କେଉଁଠି ତାହାର ଲଜ୍ଜାକୁ ଲୁଚାଇ ପାରିବ? ଏହି ଦୃଢ଼ ପରସ୍ପରବିରୋଧୀ ସ୍ଥିତିକୁ କେବଳ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ମିଳେ: ଗଣତନ୍ତ୍ରର ଆବରଣ ରେଖାରେ ଏହି ଜାତିର ଲୋକମାନେ ଏକ ଚିରନିନ୍ଦାର୍ହ ନାଟକର ଶିକାର ହେଉଛନ୍ତି।

ମୂଳ ସମସ୍ୟାକୁ ଠିକ ରୂପେ ମୁହାଁ ଦେବାର ପୂର୍ବରୁ, ଚାଲୁଥିବା ଦୁର୍ନୀତି ସମସ୍ୟାକୁ ବିଚାର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ। ସାଧାରଣ ଲୋକ ଏହାର ନିବାରଣ ପାଇଁ ଦାବି କରନ୍ତି ଓ ଏକର ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରତି ମୂଲ୍ୟ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି, ଦୁର୍ନୀତିକୁ ଜାତୀୟ ଉନ୍ନତିର ପ୍ରାଥମିକ ବାଧା ବୋଲି ମନେ କରି। ଏହାସହିତ, ଦେଶରୁ ଅବୈଧ ଭାବେ ଦୂରୁଯାଇଥିବା କୋଟି କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ଫେରାଇବାକୁ ମାଗଣା ହେଉଛି। କିନ୍ତୁ ଏଠାରେ ଗୁରୁତ୍□ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ତପ୍ନ ହୁଏ: ଏହାକି ମନେ ଯାଇଛି ଯେ ଏହି ଦେଶର ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ଜାତିଗତ ଭାବେ ଅସଦ୍ଧ? ଅନ୍ୟଥା, ଏକ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଏମିତି ଏକ ସିଷ୍ଟମ କିପରି ଚାଲିପାରିବ? ଏତେ ବଡ଼ ଅର୍ଥରାଶିକୁ ଦେଶରୁ ବାହାରେ ଯାଇବା ପାଇଁ ନିଶ୍ଚୟ ଆଇନଗତ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା, ଯାହା ଅଧିକାଂଶ ଲୋକଙ୍କର ପ୍ରକ୍ଷିପ୍ତ ସହମତିକୁ ସୂଚିତ କରେ। ଏହା ଏକ ସତ୍ୟ ଯେ ଛିଦ୍ର ଥିବା ଭାଡ଼ାରେ ପାଣି ରଖିହେବ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଆମେ ତଥାପି ଏହି ପାତ୍ରକୁ ପାଣି ଭରିବାରେ ନିରତ। ଏହି ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଠିକ କିମ୍ବା ପୁଣିଥରେ ରୂପାନ୍ତର କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇ, ଆମେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଜାତୀୟ ସମ୍ପଦର ଅବିରତ ଓ ଭୟଙ୍କର ହାନିକୁ ଜାରି ରଖୁଛୁ।

କିନ୍ତୁ ଯେପରିକି ଲୁଣରୁ ତାହାର ନମକତ୍□କୁ ହଟାଇ ପରିବା ଅସମ୍ଭବ, ସେହିପରି ଦୁର୍ନୀତିକୁ ଏହି ଦେଶରୁ ମୂଳୋଚ୍ଛେଦ କରିବା ବି ଅସମ୍ଭବ। ଏହାର କାରଣ ହେଉଛି, ଅନ୍ୟାୟ ଏହି ରାଜ୍ୟର ମୂଳ ସ୍ଥମ୍ଭରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ। ଏହାକୁ ବୁଝିବା ପାଇଁ ଆମକୁ ଏହି ଲୋକକ୍ଷେମ ଓ ନିୟମକୁ, ଯାହାକୁ ଆମେ "ଆଇନ" ବୋଲି କୁହୁଛୁ, ତାର ପ୍ରକୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବିଶ୍ଲେଷଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ।

ସଦୀୟ ଗୋଡ଼ିକ ଶତାବ୍ଦୀ ଧରି, ଇଂରାଜମାନେ ଏହି ଭୂମିକୁ ଶାସନ କରିଥିଲେ ଏକମାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟ ନିମନ୍ତେ: ଏହାର ସମସ୍ତ ସମ୍ପଦକୁ ବାରମ୍ବାର ଶୋଷଣ ଓ ଲୁଟ କରିବା। ଯେପରିକି ଶରୀରରୁ ରକ୍ତ ସହଜରେ ଚୋଷିବାକୁ ଜଣେ ମଣିଷ ଦେହର ହାତ ଓ ପାଦକୁ ବନ୍ଧିଦିଏ, ସେହିପରି ଭାରତବର୍ଷର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅନେକ ନିୟମ ଓ ଆଇନ ଦ୍□ାରା ବନ୍ଧିଦିଆଯାଇଥିଲା। ଏହି ଆଇନଗୁଡ଼ିକ ତାଙ୍କୁ ଏକ ପ୍ରତିକୃତ ରୂପରେ ଇଂରାଜ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଦାସରେ ପରିଣତ କରିଦେଲା।

ଏହି ଦମନ ସତ୍ତ୍□େ ମଧ୍ୟ, ଅନେକ ଲୋକ ସ୍□ାଧୀନତାର ସ୍□ପ୍ନ ଦେଖିଲେ ଓ ଏହାକୁ ସାକାର କରିବା ପାଇଁ ଅସହ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରଣା ସହ କଷ୍ଟ ସହିଲେ, ଯାହାରେ ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡ ସମେତ ଫାସିର ଶାସ୍ତି ଭୋଗିବା ଲାଗିଥିଲା। ଉପନିବେଶୀ ଶାସକମାନେ ଏକଥାର ମଧ୍ୟ ଅନୁତାପ କଲେ ନାହିଁ ଯେ, ପଞ୍ଜାବର ଜାଲିଆନ□ାଲା ବାଗରେ ଅସ୍ତ୍ରଧାରୀ ନଥିବା ନିରାପରାଧ ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ହଜାରହଜାର ପୁରୁଷ, ନାରୀ ଓ ଶିଶୁଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଗୋଳିବର୍ଷାରେ ହତ୍ୟା କରାଗଲା। ଆମକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ଭୟଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ "ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଆଇନ ଦଳିରେ" ହୋଇଥିଲା। ଏହା ମନେ ରଖିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଏହି "ଆଇନ"ଗୁଡ଼ିକ ଇଂରାଜ ପାର୍ଲାମେଣ୍ଟ ଦ୍□ାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା, ଯାହାର ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହି ଦେଶର ଲୋକମାନଙ୍କ ମନ ମଧ୍ୟରୁ ସ୍□ାଧୀନତା ଓ ସ୍□େଚ୍ଛାର ଉପକାର ଧାରଣାକୁ ସମୁଳେ ଧ୍□ଂସ କରିବା ଥିଲା।

ଅନେକ ପୁସ୍ତକ ଏହା ଘୋଷଣା କରନ୍ତି ଯେ 1947 ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ଆଗଷ୍ଟ 15 ତାରିଖରେ "ଇଣ୍ଡିଆ" ନାମକ ଭୂମି ଏକ ସ୍□ାଧୀନ ଜାତିର ରୂପେ ପ୍ରକାଶ ହେଇଥିଲା, ଯାହା ଆମ ପ୍ରଶଂସିତ ସ୍□ାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କ ସ୍□ପ୍ନ ସାକାର କଲା। କିନ୍ତୁ ଜଦି ଏହାକୁ ଗଭୀରତାରେ ବିଚାର କରାଯାଏ, ତେବେ ସେହି ଦିନରେ ଅନେକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଇଂରାଜ ଆଇନମାନଙ୍କ ଭଳି କେବଳ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଆଇନ—"ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଇନ୍ଡିପେଣ୍ଡେନ୍ସ ଆକ୍ଟ, 1947"—କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା। ଯେତେବେଳେ ଏହାକୁ ନିୟରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଏ, ଗୋଟିଏ ନିଶ୍ଚିତ ତଥ୍ୟ ମିଳେ: ପ୍ରାୟ କେହି ଏ ଆଇନକୁ ନିଜ ପାଇଁ ଦେଖିଥିବାର ଦାବି କରନ୍ତି ନାହିଁ।

ସେହି ଦିନ ଲୋକମାନେ ସମାଚାରପତ୍ରରେ ପଢ଼ିଥିଲେ କିମ୍ବା ରେଡିଓରେ ସୁନିଥିଲେ ଯେ ଦେଶ "ସ୍□ାଧୀନ" ହୋଇଯାଇଛି। କିନ୍ତୁ, ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଇନ୍ଡିପେଣ୍ଡେନ୍ସ ଆକ୍ଟ, 1947 ଭାରତକୁ ଏକ ସ୍□ାଧୀନ ଜାତି ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିନଥିଲା। ପୂର୍ବତନ ଇଂରାଜ ଉପନିବେଶ "ଇଣ୍ଡିଆ"ର ଭିତରେ ଏହି ଆଇନ କେବଳ ଦୁଇଟି "ନୂଆ ଡୋମିନିଅନ୍" ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା: "ଭାରତ" ଓ "ପାକିସ୍ତାନ"। ଯେଠାଏ ପୂର୍ବରୁ ଏକମାତ୍ର ଉପନିବେଶ, "ଇଣ୍ଡିଆ," ଥିଲା, ସେଠାରେ ଏହାକୁ ଦୁଇ ଅଂଶରେ ବିଭକ୍ତ କରାଗଲା—ପ୍ରଶାସନ ଉପରେ ଅଧିକ ସୁବିଧା ଜନ୍ୟ। ଆଇନର ଶବ୍ଦାବଳୀରେ ଏହାକୁ "ନୂଆ ଡୋମିନିଅନ୍" ବୋଲି ଲେଖାଗଲା।

ଅତି ଗୁରୁତ୍□ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ, ଏହି ଆଇନରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଲେଖାଗଲା ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଡୋମିନିଅନ୍ର ନିର୍ବାହୀ ପ୍ରମୁଖ—ଗଭର୍ନର-ଜେନେରାଲ—କେ ହେବେ ତାହା ନିର୍ବାଚନ କରିବାର ଅଧିକାର ସେଇ ଡୋମିନିଅନ୍ର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇନଥିଲା। ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗଭର୍ନର-ଜେନେରାଲଙ୍କୁ ଇଂରାଜ ସମ୍ରାଟ ନିଯୁକ୍ତ କରିବେ, ଯାହାକି ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଇନ୍ଡିପେଣ୍ଡେନ୍ସ ଆକ୍ଟ, 1947-ର ଧାରା 5ରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି।

ଏହା ଏକ ଚମକକୁନା ତଥ୍ୟ ଯେ, ଯଦିଓ ଏହି ଆଇନକୁ "ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଇନ୍ଡିପେଣ୍ଡେନ୍ସ ଆକ୍ଟ" ବୋଲି ନାମକରଣ କରାଯାଇଛି, କିନ୍ତୁ ଏହି ଆଇନର ଗୋଟେଓ ଅଂଶରେ "ଇନ୍ଡିପେଣ୍ଡେନ୍ସ" ଶବ୍ଦର ଉଲ୍ଲେଖ ନାହିଁ। ଏହାର ପୂର୍ବରୁ, 1946 ମସିହାରେ, ବ୍ରିଟିଶ ସରକାର ଏକ ସଂବିଧାନ ସଭା ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା, ଯାହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଡୋମିନିଅନ୍ ପାଇଁ ଏକ ସଂବିଧାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରା। କିନ୍ତୁ ଏଠାରେ ଗୁରୁତ୍□ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେଉଁକଥାକୁ ମନେ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଛି, ସେହି ସଂବିଧାନ ସଭାର କୌଣସି ସଦସ୍ୟ "ଭାରତର ନାଗରିକ" ନଥିଲେ।

"ଭାରତର ସଂବିଧାନ" ଯାହା 1950 ମସିହାର ଜାନୁଆରୀ 26 ତାରିଖରେ ପ୍ରବଳ ହୋଇଥିଲା, ସେହିଥିରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ "ଭାରତର ନାଗରିକ" ଶବ୍ଦର ଉପଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା। ତାହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ସମସ୍ତ ବ୍ରିଟିଶ ଭୂମିର ନାଗରିକମାନେ ବାସ୍ତବରେ "ବ୍ରିଟିଶ ସବ୍ଜେକ୍ଟ" ଥିଲେ। ସେହିପରି, ସଂବିଧାନର ସମସ୍ତ ବିଷୟବସ୍ତୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବ୍ରିଟିଶ ସମ୍ରାଟଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା।

ଏହି ସଂବିଧାନ ଆଜିକୁ ଦେଶର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଆଇନ ଭାବରେ ରହିଛି, ଏବଂ ଯଦି ଆମକୁ ଏହାକୁ ବଦଳାଇ ଗୋଟେ ନୂଆ ସଂବିଧାନ ନିର୍ମାଣ କରିବାର ଇଚ୍ଛା ହୁଏ, ତାହା ସମ୍ଭବ ହେବ ନାହିଁ। କାରଣ, ସଂବିଧାନର "ମୂଳ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକ" ପ୍ରତି ଯେକୌଣସି ପ୍ରଭାବକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେବ। ଏହି ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମଧ୍ୟ ସେହି ଏକେ ସଂବିଧାନର ଏକ ଖଣ୍ଡ ଅନୁସାରେ ସୃଷ୍ଟିତ।

ଏହି ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯେ ପୂର୍ବ ଉପନିବେଶୀ ଶାସକମାନେ ଆମକୁ ନିଜର ପ୍ରମାଣିକ ରୂପେ ଆମର ସ୍□ାଧୀନତା ପ୍ରଧାନ କରିନାହାନ୍ତି, ବଲ୍କି ସେହି ସ୍□ାଧୀନତାର ପ୍ରତି ଯଥେଷ୍ଟ ନିୟମ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଦେଇଥିଲେ। ଏହି ସତ୍ୟକୁ ଏହି ଉଦାହରଣରେ ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯାଇପାରିବ: ଧରାଯାଉଛି ଏକ ଜମି ବିକ୍ରୟର କଥା, ଯେଉଁଥିରେ ବିକ୍ରେତା ନିଜର "ଦୟା" ପାଇଁ ବାସା କରିବା ପାଇଁ ଜମିରେ ଏକ ଛୋଟ ଘର ବନେଇବାକୁ ବଧ୍ୟ କରେ, ଏବଂ କ୍ରେତା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଶେଷରେ, ସେହି ଘରରେ ବସିବାକୁ ବଧ୍ୟ ହୁଏ। କ୍ରେତା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲେ ଘରକୁ ମରାମତ କରିପାରିବେ, କିନ୍ତୁ ସେହି ଘରକୁ ଧ୍□ଂସ କରିବା—ଅର୍ଥାତ୍ ତାହାର "ମୂଳ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ" ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା—ବିନା ଅନୁମତି ଅନୁମୋଦିତ ନୁହେଁ। ସେହି ଶର୍ତ୍ତ ପୂରଣ ହେବା ପରେ, ଯଦି ଜମିର ଆକ୍ଷେପ ସମାପ୍ତ ହେଉଛି, ତେବେ ଆଇନ ଅନୁସାରେ ଏହି ବିକ୍ରୟ ଅବୈଧ ହେବ, କାରଣ ବିକ୍ରେତା ଜମିର ଉପରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ହଟାଇନଥିଲେ।

ଆମେ ମାନିଲେ ଯେ, ଯେତେବେଳେ ଏହି ଉପମହାଦେଶ ବିଶାଳ ଆନ୍ତରିକ ସଂକଟ ଦ୍□ାରା ବ୍ୟଥିତ ହେଉଥିଲା, ସେହି ସମୟରେ ଏପରି ଏକ ଶର୍ତ୍ତକୁ ସ୍□ୀକାର କରିବା ପ୍ରଧାନ ସମାଧାନ ମନେ ହୋଇଥିଲା। ତେବେ, ସେହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ସଂବିଧାନରେ ଏକ ଧାରା ଥିବା ଉଚିତ ଥିଲା, ଯାହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଏହି କଥା କହିବାକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା: "ସ୍□ାଧୀନତା" ପରେ, ସଂସଦରେ ସଂବିଧାନକୁ ମନ୍ୟତା ଦେବାର ଅଧିକାର ଥାକିବା ଏବଂ ଯଦି ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ, ତେବେ ପୁରୁଣା ସଂବିଧାନକୁ ବଦଳାଇ ଏକ ନୂଆ ସଂବିଧାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା। କିନ୍ତୁ ଏହା ସପଷ୍ଟ ଭାବରେ ପ୍ରମାଣିତ ଯେ, ସଂବିଧାନରେ ଏହି ପ୍ରକାରର କୌଣସି ରାଟିଫିକେସନ୍ ଧାରା ନାହିଁ। ଏହି ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯେ, "ଭାରତ" ନାମକ ଇଂରାଜୀ ଡୋମିନିଅନ୍ ପାଇଁ ଏବଂ ବ୍ରିଟିଶ ସମ୍ରାଟଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ ଏକ ସଂବିଧାନ, ଏହାକୁ ସେହି ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଏକ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଆଇନ ଭାବରେ ଲାଗୁ

କରାଯାଇଛି। ଏହି ସଂବିଧାନ ପ୍ରକୃତ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆମ ଅତିମହାନ ସ୍□ାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କର ସ୍□ପ୍ନ ଓ ଚାହିଦାର ସହିତ ବିରୋଧ କରେ, ଯେଉଁଥିରେ ସେମାନେ ଭାରତର ଲୋକମାନେ ସମ୍ରାଟୀୟ ଶାସନ ଓ ଶୋଷଣରୁ ସ୍□ାଧୀନତା ଚାହାଁଥିଲେ। ଏହି ଲୋକମାନଙ୍କର ସ୍□ାଧୀନତା ପାଇଁ ମୂଳ ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା ସେହି ବ୍ରିଟିଶ-ନିର୍ମିତ ଅନ୍ୟାୟକାରୀ "ଆଇନ"ମାନେ ଯାହାକି ସବୁ ବ୍ରିଟିଶ ସବ୍ଜେକ୍ଟମାନେ ସଦାକାଳ ସାଧାରଣ ଶାସନରେ ରହିଥିଲେ, ସେହିଆକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା।

1947 ଅଗଷ୍ଟ 15 ତାରିଖ ପରେ, ଏବଂ 1950 ଜାନୁଆରୀ 26 ତାରିଖ ପରେ ମଧ୍ୟ, ଅଧିକାଂଶ ବ୍ରିଟିଶ-ନିର୍ମିତ ଆଇନଗୁଡ଼ିକ "ଭାରତ" ନାମକ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରଚଳିତ ରହିଥିଲେ। "ସଂବିଧାନ" ମାଧ୍ୟମରେ, ଏହି ବ୍ରିଟିଶ-ନିର୍ମିତ ଆଇନଗୁଡ଼ିକୁ ନୂତନ ଜୀବନ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ସେହି ସମସ୍ତ ନିୟମଗୁଡ଼ିକୁ ସେହି ପ୍ରକାରର ଆବଞ୍ଚିତ ଆବରଜନା ସହିତ ରଖାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଲୋକମାନେ ଶତାବ୍ଦୀ ଧରି ଆନ୍ତରିକ ଭାବେ ଅସ୍ଥିର ରହିଥିଲେ। ଫଳସ୍□ରୂପ, ଦେଶ ଆଜି ବି ଧାଇଥିବା ଧର୍ମାତୀତ ଶୋଷଣକୁ ଜାରି ରଖିଛି, ଏବଂ ଲୋକମାନେ ସେହି ଆଇନଗୁଡ଼ିକର ଗୁମ୍ଫା ବା ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରତି ଯେପରିକି ଯତ୍ନରେ ବ୍ୟାସ୍ତ ଅଟକି ପଡିଛନ୍ତି। ବର୍ତ୍ତମାନ ସଂଖ୍ୟାନୁସାରେ, ପ୍ରତି ସମୟରେ ସେହି ଭାରତର ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପ୍ରାୟ 30 ମିଲିଓନ୍ ମାମଲା ବିଳମ୍ବିତ ରହିଛି। ଯଦି ଏହି ପ୍ରତି ମାମଲା ପ୍ରତିକ୍ଷେପାକ୍ଷରେ କମ୍ ସେ କମ୍ 10 ଲୋକ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତି, ତେବେ ପ୍ରାୟ 300 ମିଲିଓନ୍ ଲୋକ ସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ଆଇନିକ ଚିନ୍ତାରେ ପଡିଛନ୍ତି। ଏହି ସମସ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ, ତେବେ ସେମାନଙ୍କର ପରିସ୍ଥିତି ଉନ୍ନତି ନ ହେବାର କ୍ଷେତ୍ରରେ କୌଣସି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ, ଯଦିଓ ପ୍ରତିବର୍ଷ "ସମ୍ମିଳିତ ବିକାଶ" ନାମକ ଖ୍ୟାତିର ଆଲୋଚନା ସମ୍ବିତ୍ କରାଯାଏ।

ଏହି ସତ୍ୟ ଯେ ଆମେ ଏପରିକି ତଥ୍ୟ ସାର୍ବଭୌମ ମୁକ୍ତିକୁ ସାକାର କରିନାହିଁ, ସେହି କଥା ଆମର ପ୍ରତିଦିନ ଜୀବନରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଦେଖାଯାଉଛି। 1947 ଅଗଷ୍ଟ 15 ପ ୂର୍ବରୁ, ବ୍ରିଟିଶ ଶାସନ ପ୍ରତି ବିରୋଧରେ ଗୁରୁତ୍□ ନନ୍ଦନା ଓ ହ ିଂସାମୂଳକ ବିଦ୍ରୋହ ସାଧାରଣ ଥିଲେ, ଏବଂ ବ୍ରିଟିଶ ରାଜପୁତ୍ରମାନେ ସ୍□ାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀମାନେ ସହିତ ହିଂସାପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଚରଣ କରିଥିଲେ। ଏହା ସେ ସମୟରେ ବୁଝିବାର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଥିଲା, କାରଣ ପୋଲିସ, ରାଜ କ୍ଷେତ୍ରର ସେବକ ଭାବେ, ସମ୍ରାଟଙ୍କର ଲାଭର ସୁରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ୟ ଭାବେ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ବଧ୍ୟ ଥିଲେ। କିନ୍ତୁ, ଏହା ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ଏକ ଗଭୀର ଚିନ୍ତା ଯେ, ଏହି ପୋଲିସୀ ଅନ୍ୟାୟକାରୀ ଆଚରଣ 1947 ଅଗଷ୍ଟ 15 ପରେ ମଧ୍ୟ ଅବିଚଳିତ ରହିଛି, ଯେତେବେଳେ "ଭାରତ" ରାଜନୈତିକ ଭାବେ ସ୍□ାଧୀନ ହୋଇଛି। ଯଦି ଏହି ସ୍□ାଧୀନତା ପ୍ରମାଣିକ ଅଟୁଟ, ତେବେ ଏହି ପୋଲିସ କିଙ୍ଗ କିହେବାରେ ସମ୍ରାଟଙ୍କର ଲାଭ ସୁରକ୍ଷା କରୁଛି? ଯଦି ସଂସଦାସ୍ତରେ ଲୋକମାନେ ଲାମକରିଥିଲେ, ତେବେ ସେହି ପ୍ରଜାଗଣ ଏପରି କିଏ କାହାକୁ ବିରୋଧ କରିଥିଲେ? ଯଦି ଏହି ସଂସଦ ସମ୍□ିଧାନକୁ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ, ତେବେ ଆମେ କିଏ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ? ସମୟ ଆଗରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ସିଧାସଳଖ ଭାବରେ ସମ୍ମୁଖୀନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ଆମେ—ଏହି ଭୂମିର ଲୋକ, ସମସ୍ତେ, ମାତ୍ର ମାନବ ସ୍□ରୂପରେ—ଏହାକୁ କରିବାକୁ ଦାୟୀ।

ଏହି ସନ୍ଦର୍ଭରେ, ଆମେ "ଦେଶ" ଶବ୍ଦର ସତ୍ୟ ଅର୍ଥକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ଚାହିଁବା। ଏକ ଭୂମିକା ଯାହାକୁ ମାନବଜନ ଭରିଛି, ସେହିକୁ ଆମେ "ଦେଶ" ବୋଲି କୁହାଯାଏ। ଯଦି ମାନବଜନ ନଥାଏ, ତେବେ ଏକ ଦେଶ ଅବସ୍ଥିତି ରଖିପାରିବ ନାହିଁ। ଦେଖନ୍ତୁ, ଯଦି ଚାଲିଥିଲେ ଏହି ପୃଥିବୀ ସମୟରେ ଚାନ୍ଦ୍ରମା ଯଦିଓ ବ୍ୟାପକ ଭାବେ ବିସ୍ତାରିତ, ତାହାକୁ ଦେଶ ନାହିଁ ବୋଲି କୁହାଯିବ, କାରଣ ଏହାରେ କୌଣସି ମାନବ ଅବସ୍ଥିତ ନାହିଁ। ଏହି ସମ୍ପୃକ୍ତି ସ୍ପଷ୍ଟ କରେ "ମାନବଜନ" ଓ "ଦେଶ" ମଧ୍ୟରେ ଗଭୀର ସମ୍ବନ୍ଧ। ତେଣୁ, ଯଦି ଏହି ଦେଶର ବିକାଶ ସାମାଜିକ ଗତିବିଧିକୁ ପ୍ରତିବିମ୍ବିତ କରେ, ତେବେ ଏହା ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ ଦେଶ ଅଗ୍ରଗତି କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଯଦି ସେଥିରେ ବାସକରୁଥିବା ଲୋକମାନେ ସହିତ ଅଗ୍ରଗତି ନହୁଁଛି। ପ୍ରାୟତଃ ଏହି କହାଯାଏ ଯେ ଏହି ଦେଶର ବହୁତ ଲୋକ "ପଛିଇଯାଇଛନ୍ତି" କିଛି କୃତ୍ରିମ ପ୍ରଗତିର ସ୍କେଲ୍ରେ। ଏହା ଏକ ସଜାସଜି ଭୁଲ ରୂପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଛି। ଏହି ମନଗଢ଼ିତ ବେଧଭାବକୁ ସମର୍ଥନ ଦେବା ପାଇଁ, ବହୁତ ପ୍ରଜା ଚେତନାରେ ରଖାଯାଇଛି ଏକ ଅସହିତ ପରିସ୍ଥିତିରେ। ସାମାଜିକ ସ୍ଥିତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆରମ୍ଭରୁ, ବେଧଭାବର ଆଧାର ଯଥେଷ୍ଟ ଭାବେ ବିଷୟିକରଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ବିଶେଷ ସେବାଗ୍ରହୀ ଗଣକୁ ପ୍ରଧାନ କରି ଦାସୀକୁ ଲାଭ ଦେବା ପାଇଁ।

ଯଦି ସେହି ଲୋକମାନେ ଯାହାଙ୍କର କର୍ମ ଆବଶ୍ୟକ, ସେମାନେ ଯଦି ଏକତାରେ ଏକ ଜଣାସିତ ହେବେ, ତେବେ ସେହି ବେଶି ସୁବିଧାପ୍ରାପ୍ତ ସମ୍ପଦ ସମାଜର ସାଧାରଣ ଲୋକମାନେ ପରିଚାଳିତ କରିବେ। ସେହିପରି, ସେମାନେ ପ୍ରଜାରେ

ବେଧଭାବ ଉତ୍ପନ୍ନ କରି, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାଜରେ ସେମାନେ ଦୁର୍ବଳ ଓ ବିକ୍ଷିପ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ହୋଇଥିଲେ। ଏହାର ଫଳସ୍□ରୂପ, ସେମାନେ ସେହି ଭୟଙ୍କର ସମୟକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରିବାକୁ ଦାୟୀ ହୁଏନି। ଏହି ପ୍ରବୃତ୍ତି ଚାଲିବା ଯଦି ଆବଶ୍ୟକ କିଛି ଗଭୀର ଏବଂ ପାରମ୍ପରିକ ଧାରଣାକୁ ବଦଳାଇବା, ତେବେ ସେହି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର କ୍ଷମତା ପ୍ରଜାର ନିଜର ହାତରେ ଅଛି। ଦେଶକୁ ବଦଳାଇବା ପାଇଁ, ପ୍ରଥମେ ନିଜକୁ ବଦଳାଇବାକୁ ପଡ଼େ, ଯାହା ପାଇଁ ସ୍□ତନ୍ତ୍ର ଚିନ୍ତା ଶକ୍ତି ଆବଶ୍ୟକ। କିନ୍ତୁ, ମାନବଜନ ବିନା, ଏକ ଦେଶର ସଂକଳ୍ପ ଅର୍ଥହୀନ। ସେହିପରି, ଏକ ଦେଶର ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ମାନବ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ, ପ୍ରଜା ନିଜର ପ୍ରତି ଦାୟୀ। "ଆମେ" "ମୁଁ"ର ପ୍ଲୁରାଲ୍, ତେଣୁ ମୁଁ ସେହି ଦେଶ। ମୁଁ ସେହିକୁ ସିଧାସଳଖ ତିଆରି କରିଛି। ମୋ ପାଇଁ ନଥିଲେ, କୌଣସି ଦେଶ ଥାଇପାରେ ନାହିଁ!

କେହି ପଚାରିପାରେ, "ଏମିତି କୌଣସି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଧାରଣା ପ୍ରକୃତରେ ଦେଶର ଏହି ଅବସ୍ଥାରେ ଉନ୍ନତି କରିପାରିବ କି?" ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ହେଉଛି, ହଁ, କାରଣ "ମୁଁ"ର ବଦଳ ଅବଶ୍ୟଭାବେ ଦେଶର ବଦଳକୁ ସୂଚିତ କରେ। ତଥାପି, କେହି ବିରୋଧ କରିପାରେ, "ଯଦି ଏହି ଧାରଣା ଏତେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ, ତେବେ ପ୍ରଜାର କଷ୍ଟ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ତଳେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଯାଇଥାନ୍ତା। ତଥାପି, ଦେଶ ତାଲିକାକ୍ରମରେ ଗୁରୁତ୍□ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉନ୍ନତି କରିଛି, ସ୍ପେସ ଟେକ୍ନୋଲୋଜିରେ ବିଶେଷ ଉନ୍ନତି ସହିତ। ଆପଣଙ୍କର ନ୍ୟାୟାନୁସାରେ, ଏହା ଅର୍ଥ ହେଉଛି ପ୍ରଜାର ଜୀବନ ଅବସ୍ଥାରେ ସାର୍ବଭୌମ ଉନ୍ନତି।" ପ୍ରତିକ୍ରିୟାରେ, ଆମେ ସ୍□ୀକାର କରିବାକୁ ପଡ଼େ ଯେ, ଏହି ଉନ୍ନତିର ଲାଭ କେବଳ ସମାଜର ଏକ ଛୋଟ ଅଂଶରେ ଉପଭୋଗ କରାଯାଇଛି, ଯାହାକି ବହୁତ ଲୋକ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ ହୋଇ ନାହିଁ। ଖାଦ୍ୟ ଅଭାବ, ପୋଷକ ଘାତକତା, ଓ ସୁଇସାଇଡ୍ ପ୍ରବୃତ୍ତି ସର୍ବସାଧାରଣ ମଧ୍ୟରେ ଆଜି ମଧ୍ୟ ବିକାଶ ପାଇଛି। ଏହି ବେଧଭାବର ମୂଳ କାରଣ ସହଜରେ କହାଯାଇପାରିବ, ଯେ "ମୁଁ ଦେଶ"ର ଧାରଣା ସମାଜରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ପ୍ରବେଶ କରିନାହିଁ।

ଏହି ସଚେତନତାର ଅଭାବ ହେଉଛି ଯାହା ଦେଶର ଦୁଃଖଜନକ ଅବସ୍ଥାକୁ ବଦଳାଇବାକୁ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି। ଯଦି ପ୍ରଜା ଏହି ଅବସ୍ଥାକୁ ବୁଝିବେ, ତେବେ ଏହା ସମାଜରେ ଏକ ସଂକ୍ଲୋବର ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଅବଶ୍ୟ। ଏହି ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଅବରୋଧ କରିବା ପାଇଁ, କିଛି ଶ୍ରେଣୀର ସମ୍ପତ୍ତିକାରୀ ଲୋକମାନେ ଏହି

ଧାରଣାକୁ ଉତ୍ତରାଧିକ ଭାବେ ବିରୋଧ କରନ୍ତି। ସେମାନେ ଭୟ ପାଇଥିବେ ଯେ, ପ୍ରଜା ଯଦି ସମାଜରେ ସେମାନଙ୍କର ସତ୍ୟ ସ୍ଥିତିକୁ ବୁଝିବେ, ତେବେ ସେମାନଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୁର୍ନୀତିମୟ ଗଠନ ତାଳ ଭଳି ପତିତ ହେବ। କିନ୍ତୁ ସତ୍ୟ ଏହାରୁ ପ୍ରତିକୂଳ, ଯେ ଏହି ଧାରଣା କେବଳ ଉତ୍ତରାଧିକ ଭାବେ ଭ୍ରାନ୍ତିକର ନୁହେଁ, ଏହା ଏକ ସାଧାରଣ ବିଧି ଯାହା ସେହି ଦାବିକୁ ବିଧ୍□ଂସ କରିବାରେ ସହାୟକ। ଏହି ସ୍ପଷ୍ଟ ପଥକୁ ଗୁପ୍ତ ରଖିବା ପାଇଁ, ସମାଜର ବହୁତ ଲୋକକୁ ଅନପଢ଼ା ଓ ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ଅନ୍ଧକାରରେ ରଖିବା ପାଇଁ ଆରମ୍ଭରୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଇଛି। ଏହି ସମୟରେ ଏହାରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇଁ ଏକ ପଥ ଖୋଜିବାର ସମୟ ପହଞ୍ଚିଛି, ଏବଂ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ, କାରଣ ଆମେ ସେହି ଦେଶର ସତ୍ତା ପ୍ରତିନିଧି।

ଏହି ଦେଶର ଅବସ୍ଥାରେ ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଜଟିଳ ତତ୍ତ୍□ବୋଧକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ନ ଯାଇ, ଏକ ସହଜ ଉଦାହରଣ ଦ୍□ାରା ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଦରକାର। ଧରଣା କରନ୍ତୁ, ଏକ ବଡ଼ ଘରରେ ଏକ ଉତ୍ସବ ହେଉଛି, ସେଠାରେ ରାତି ସମୟରେ ଘରଟି ଆଲୋକିତ ଓ ଅତିଥିମାନେ ଆନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରୁଛନ୍ତି। **ଅचानक**, କୌଣସି ଦୁଷ୍ଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, କେହି ମୁଖ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସମ୍ପର୍କକୁ କଟିଦେଇଥାନ୍ତି। ସମଗ୍ର ଘରଟି ଅନ୍ଧକାରରେ ଲୁଚିଯାଇଥାଏ, ଏବଂ ତୁରନ୍ତ ଅସାଧାରଣ ଦୁଷ୍ଟଚରିତ୍ର ଦୃଷ୍ଟିପାଡ଼ିଥାଏ। ଲୋକେ ଭୟ ପାଇଁ ପଳାଇବା ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଅନ୍ଧକାର ସେହିପରି ସେମାନେ ଭଲରେ ଚାଲିପାରିବେ ନାହିଁ, ଯାହା ସେହି ପରି ବ୍ରହ୍ମଦାଣ୍ଡ ଓ ଆତଙ୍କ ଜନିତ କଳାମୁହାଁ ତିଆରି କରେ। ସେମାନେ ପରସ୍ପରକୁ ଟକରାଇଯାଆନ୍ତି, ସୋଫା ଓ ଫର୍ନିଚର ଝରାଯାଇଥାଏ, ଓ ସାଧାରଣ ବିକାଶ ହୁଏ। ସେହିପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରସ୍ନ ହେଉଛି, ଆମେ କିପରି ଏହି ଅସାମାନ୍ୟ ସଙ୍କଟରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବା?

ଯେଉଁଠାରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବିଷୟରେ ଅବଗତି ନଥିବା ଲୋକମାନେ, ଏହି ବିକାଶ ଘଟଣାକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟକର ଭାବେ ମନେ କରିପାରନ୍ତି। କିଛି ଲୋକ ଏହି ସମସ୍ୟାକୁ ନକାରାତ୍ମକ ମାନବ ଗୁଣମାନେ, ଯଥା ନାରାଜିକତା ଓ ସ୍ୱାର୍ଥପରତା ସହିତ ସଂପୃକ୍ତ କରିପାରନ୍ତି। କିନ୍ତୁ, ଏହି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସାଧାରଣ: କେବଳ ପ୍ରଧାନ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସ୍□ିଚ୍ କୁ ପୁନର୍ବାର "ଅନ୍" କରିବା ଆବଶ୍ୟକ। ପ୍ରକାଶର ପୁନର୍ବାର ଆଗମନ ତୁରନ୍ତ ଅନ୍ଧକାର ଦ୍□ାରା ଘଟିଥିବା ଅଶାନ୍ତିକୁ ଦୂର କରିଦେବ। ତଥାପି, ଏହି ବିଶାଳ ଦେଶର

ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ମୂଳ କାରଣ ଆମ ମନସିକତାର ଅଜ୍ଞାନର ଅନ୍ଧକାରରେ ଲୁଚିଥାଏ। ଯଦି ଏହି ଅଜ୍ଞାନକୁ ନଷ୍ଟ କରାଯିବା ସହିତ, ଏହି ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ଚାଲିଛି, ଏବଂ ଆମେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଶତ୍ରୁ ବେଶୀ ଆନ୍ତର୍ଗତ ଆତ୍ମାକୁ ସ୍□ୀକାର କରିବା ପାଇଁ ଚାଲିଥିବାରେ ଯୋଗଦେବାକୁ ସମୟ ଆସିଛି।

ଆମ ଦେଶର ନାମ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ, ଚାଲନ୍ତୁ ଏହି ଅଭିକାରକୁ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ। ପ୍ରାଚୀନ ସମୟରୁ ଏହାକୁ "ଭାରତବର୍ଷ" ବୋଲି ଜଣାଯାଇଥିଲା। ସିନ୍ଧୁ ନଦୀର ତଟରେ ଏକ ସଂସ୍କୃତି ଫୁଲିଥିଲା, ଯାହାକୁ ବିଦେଶୀ ଭାଷାରେ "ଇଣ୍ଡସ୍ ଭ୍ୟାଲି ସିଭିଲିଜେସନ୍" ବୋଲି ପରିଚିତ କରାଯାଇଥିଲା। କିନ୍ତୁ, ଏହି ସଂସ୍କୃତିର ବିକାଶ ପୂର୍ବରୁ, ଏହି ଭୂମିର ଦକ୍ଷିଣ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉନ୍ନତ ସଂସ୍କୃତି ପୂର୍ବରୁ ଅବସ୍ଥିତ ଥିଲା, ଯାହାକୁ ରାମାୟଣରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି। ତଥାପି, ବିଦେଶୀ ଆକ୍ରାନ୍ତାଧିକାରୀମାନେ ସେହି ସମୟରେ ତାଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ "ଇଣ୍ଡସ୍ ଭ୍ୟାଲି ସିଭିଲିଜେସନ୍" ଶବ୍ଦକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକୁ ସମାବେଶ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଚଳିତ କରିଥିଲେ, ଏବଂ ଦେଶକୁ "ଇଣ୍ଡିଆ" ନାମ ଦେଇଛନ୍ତି। ଅଦ୍ଭୁତ ଥିଲା, "ସ୍□ାଧୀନତା" ପରେ ମଧ୍ୟ, ଏହି ବଡ଼ ପ୍ରାଚୀନ ଭୂମି ସରକାରୀ ଭାବେ "ଇଣ୍ଡିଆ" ନାମରେ ପରିଚିତ ରହିଛି। ଯଦି ଏକ ଅନ୍ତର୍ଗତ ନାମ ବେଶୀରେ ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ଏକ ଦେଶ କିପରି ଦୁଇଟି ସରକାରୀ ନାମ ରହିପାରେ: "ଇଣ୍ଡିଆ" ଓ "ଭାରତ"?

ଆମ ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଦୁର୍ବଳତା ଏବଂ ନିଷ୍କଳଙ୍କ ଆଧୀନତାର ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ଉଦାହରଣ ସେହି "ସାଂସ୍କୃତିକ ସମ୍ବିଧାନ"ରେ ମିଳେ, ଯେଉଁଥିରେ ଦେଶକୁ "ଇଣ୍ଡିଆ, ଯାହା ହେଉଛି ଭାରତ" ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖିତ କରାଯାଇଛି। ଏହି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଆଶାର୍ଥକ କଥା ହେଉଛି ଯେ "ଭାରତ, ଯାହା ହେଉଛି ଇଣ୍ଡିଆ" ନାହିଁ, ବରଂ "ଇଣ୍ଡିଆ" କୁ ପ୍ରାଥମିକତା ଦିଆଯାଇଛି, ଯାହାକି ପ୍ରତିକ୍ରିୟାରେ ପ୍ରାଚୀନ ବ୍ରିଟିଶ ଶାସକଙ୍କର ସହଜତା ପାଇଁ ଥିଲା। ଯଦି ଆମେ ସତ୍ୟରେ ସ୍□ାଧୀନ ହେବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ, ତେବେ "ଭାରତ" କୁ ଆମର ଦେଶର ସେଉଁଠାରେ ଏକମାତ୍ର ନାମ ବାଛିବାକୁ ଚାହିଁ, ଏବଂ "ଇଣ୍ଡିଆ" କୁ ବାଦ ଦେବାକୁ। ଅନେକେ "ମହାଭାରତ" କୁ ଅଧ୍ୟୟନ କରିଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ କେବେ "ମହାଇଣ୍ଡିଆ" ନାମକୁ କେହି ଶୁଣିନାହିଁ। ଆସୁନ୍ତୁ, "ଇଣ୍ଡିଆ" ନାମକୁ ଆମ ଭାରତରୁ ବିଦାୟ ଦେବା, କାରଣ ସେହି ଏକ ପ୍ରତିକ ଅଟକାଇବାର ସ୍ମାରକ ଅଟୁଟ ଆଧୀନତା ଆଧାରିତ ଥିଲା।

ସତ୍ୟ ଜ୍ଞାନର ଦୀପ ଏବଂ ସତ୍ୟ ସ୍□ାଧୀନତାର ଅନୁଭବ କେବେ ଜ୍□ାଳିତ ହୋଇନାହିଁ, ତେଣୁ ଲୋକେ କେବେ ଖୁବ ସତରେ ସ୍□ାଧୀନତା ଅନୁଭବ କରିପାରିନାହିଁ। ସଂଗଠିତ ସମାଜର ପ୍ରାରମ୍ଭ ଠାରୁ, ଶକ୍ତିର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ "ରାଜା" ଙ୍କ ହାତରେ ଥିଲା। ତାଙ୍କର ଆଜ୍ଞା ହେବା ସମ୍ବିଧାନ, ତାଙ୍କର କଥା ସେଇ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଥିଲା। କିନ୍ତୁ ଆମେ ଏହାକୁ ସ୍□ୀକୃତି ନାହିଁ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେଉଛୁ ଯେ, ରାଜାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଆଇନର ଉତ୍ସ, ତାଙ୍କର "ରାଜସିକତା" ସ୍□ୟଂ, ତାହା ପ୍ରାକୃତିକ ଭାବରେ ଅସ୍□ୀକୃତ। ଆମେ ଏହାକୁ ପୁନର୍ବାର କହୁଛୁ: ଆମେ ଏହି ବିଷୟକୁ ସିଧାସଳକ ଭାବରେ, କୌଣସି ଜଟିଳ କିମ୍ବା ସୁନ୍ଦର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଅଳଙ୍କୃତ ନ କରି, ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ବିଚାର କରିବା।

ଏହାକୁ ବିବେଚନା କରିବା ପାଇଁ, ଆମେ ପ୍ରାଚୀନ ସମୟକୁ ଏକ ଦିନ ପ୍ରତିଛବି ଧରିବା। ମନୁଷ୍ୟ ସମାଜ ସୃଷ୍ଟି ହେବା ପୂର୍ବରୁ, ଏକ ଛୋଟ ନଦୀ ବହୁଛି, ଏବଂ ସେହି ନଦୀର କୂଳେ ଏକ ଆମ୍ବର ଗଛ ଉପସ୍ଥିତ। ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ଗଛ ଉପରେ ଚାଢ଼ି, ଆମ୍ବ ପାଳିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରେ। ଅଧିକ ସମୟ ନ ହେବା ପୂର୍ବରୁ, ଆଉ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ମାଛ ପକୁରାଣି ଲାଗିଛି। ତେବେ, ତିନିଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୁଏ। ସେମାନେ ମୁହାଁରେ ସମୟ କଟାଇ, ଶେଷକାଳେ ଗଛରେ ଚାଢ଼ିବାକୁ ଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଥିଲେ, "ମୋ ବନ୍ଧୁ, ତୁମେ କ'ଣ ପାଳୁଛ?" ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଉତ୍ତର ଦେଲେ, "ଫଳ। ତୁମେ ଚେଷ୍ଟା କରିବାକୁ ଚାହାଁ?" ଏହି ପ୍ରକାର, ସେ ଏକ ପକା ଆମ୍ବ ନେଉଛି, ଏବଂ ସେହି ଆମ୍ବକୁ ସ୍□ାଦ ଲାଗିଲା, ମାନ୍ୟତା ଦେଉଥିଲେ "ଆମ୍ବ-ବ୍ୟକ୍ତି" କୁ, ତାପରେ ସେ ମାଛ ଧରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଙ୍କୁ ଯାଇଥିଲେ। ସେଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏକ ସଦୃତି ପରିଚୟ ଦେଖି, ତାହାରୁ ଏକ ମାଛ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପରେ, "ମାଛ-ବ୍ୟକ୍ତି" କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଇଥିଲେ।

ପରଦିନ ସେ ଅଜଣା ବ୍ୟକ୍ତି ପୁନରାଗମନ କରେ, ଏବାର ତାଙ୍କ ସହିତ ଗୋଟିଏ ସଙ୍ଗୀ ମଧ୍ୟ ଥାଏ। ସେମାନେ ପ୍ରଥମେ ଆମ୍ବ ତୋଳୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଆନ୍ତି। ନୂତନ ଆଗନ୍ତୁକ ମଧ୍ୟ ଆମ୍ବ ଖାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥିବା ଜାଣି, ଗଛରେ ଚଢ଼ିଥିବା ଲୋକ ଏବାର ଅଧିକ ଉତ୍ସାହରେ ଆମ୍ବ ଅଂଶୀଦାର କରିବାକୁ ମନେ କରି ଗୌରବ ଅନୁଭବ କରେ। ତାପରେ ସେମାନେ ସେଇ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ମାଛ ଧରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହ ମଧ୍ୟ ପୁନରାବୃତ୍ତ କରନ୍ତି। ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ, ଆମ୍ବ ଓ ମାଛ ଖାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରୟାସ କରିବା ଛାଡ଼ା, ସେଇ ଅଜଣା ଲୋକମାନେ ତୋଳାମାନେ ଓ ମାଛ ଧରୁଥିବାମାନଙ୍କୁ ତୁଳନାରେ ଦୁଇଗୁଣା ଶକ୍ତି

ଅର୍ଜନ କରନ୍ତି। ତୋଳାମାନେ ଗଛ ଚଢ଼ିବା କିମ୍ବା ମାଛ ଧରିବାରେ ତାଙ୍କ ଶକ୍ତିର ପ୍ରାୟ ଆର୍ଧାଖଣ୍ଡ ବ୍ୟୟ କରନ୍ତି, ଯେଉଁଠି ଅଜଣା ଲୋକମାନେ କୌଣସି ଶକ୍ତି ବ୍ୟୟ କରନ୍ତି ନାହିଁ। ଏହିପରି ଠକେଇ ଦ୍□ାରା, ତୃତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଶ୍ରମର ଫଳ ଭୋଗ କରି ଦିରେ ଦିରେ ଅଧିକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହେବାରେ ସମର୍ଥ ହୁଏ। ତାଙ୍କ ଶକ୍ତି ଓ ପ୍ରଭାବ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ସହିତ, ଲୋକମାନେ ତାଙ୍କୁ ଭୟ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତି। ଯାହା କି ଆଗରୁ ସହଯୋଗ ଭାବେ ଦିଆଯାଉଥିଲା, ତାହା ପରେ ଜବରଦସ୍ତିକରୀ "ସୁରକ୍ଷା ମୁଲ୍ୟ"ର ରୂପ ନେଇଥାଏ। ଶେଷରେ ସେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାସନ କରିବା ପାଇଁ ଆଇନକର୍ତ୍ତା ଓ ରାଜା ଭାବେ ସ୍ଥାପିତ ହୁଏ। ଏହା "ଆଇନର ଶାସନ" ନାମରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଉପରେ ରାଜାଙ୍କ ଶୋଷଣର ଆରମ୍ଭ ପ୍ରତିକ।

ଏହି ଚତୁର ବ୍ୟକ୍ତି ଠକେଇ ଦ୍□ାରା ତାଙ୍କର "ରାଜାତ୍□" ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ—ଅର୍ଥାତ, ଅବୈଧ ଭାବେ। ଯାହା ଭଲମନିଷ୍ଠାରୁ ଦିଆଯାଉଥିବା ଦାନ ଓ ସହଯୋଗ ଭାବରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା, ତାହା ପରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଆର୍ଥିକ ସଂଗ୍ରହ କିମ୍ବା କର ରୂପ ନେଇଥିଲା। ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଠାରୁ ଏହି କର ସଂଗ୍ରହ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ପରେ ଏକ ନୀତି ଆରୋପିତ ହୋଇଥାଏ। ଏପରି ଜଣେ ପ୍ରଣାଳୀ ଯାହାକୁ ଏବେ ପବିତ୍ର ଗ୍ରନ୍ଥ ସମାନ ସ୍ଥାନ ଦିଆଯାଇଛି, ସେ ହେଉଛି ଅର୍ଥନୀତି। "ଶକ୍ତି ହିଁ ସଠିକ୍" ଏହା ନିର୍ବିବାଦ ନିୟମ ରୂପେ ପ୍ରଚଳିତ ଥିବାରୁ, ରାଜା କେବେ ବି କୌଣସି ଭୁଲ କରନ୍ତିନାହିଁ ଓ ସବୁବେଳେ ତାଙ୍କୁ ନିର୍ବିବାଦ ଭାବେ ସଠିକ୍ ମନାହୁଏ। ରାଜାଙ୍କ ଆଦେଶ ହିଁ ଆଇନ ହେବାରୁ, ଆଇନପାଳନ କରୁଥିବା ନାଗରିକମାନେ ରାଜାଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ।

ଜନସାଧାରଣ ସ୍ୃଚ୍ଛାରେ ରାଜାଙ୍କ ସାର୍ବଭୌମତ୍□କୁ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ; ସେମାନେ ଜବରଦସ୍ତି ଓ ଶକ୍ତି ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍□ାରା ବଶୀଭୂତ ହୋଇଥିଲେ। କିନ୍ତୁ, ରାଜା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଏହା ବୁଝିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କର ଅସ୍ତିତ୍□ ସବୁପ୍ରଥମେ ଆଜ୍ଞାପାଳନକାରୀ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ। ସତ୍ୟଟି ହେଲା, ସେହି ପ୍ରଜାମାନେ ଏହା ନଜର ନାହିଁ କରିପାରିଲେ ଯେ ସବୁ ଶକ୍ତିର ମୂଳ ତାଙ୍କମାନେ ନିଜେ, ତାଙ୍କମାନେ ସବୁ ଏକାକାର ଓ ଏକ ମାନବ ପରିବାରର ଅଂଶ। ଏହା ଏକ ଶୋଷଣତ୍ମକ ପ୍ରଣାଳୀର ଆରମ୍ଭରୁ ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଭାଜନ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି। ଧନୀ ଓ ଗରିବ, ଶିକ୍ଷିତ ଓ ଅଶିକ୍ଷିତ, ଉଚ୍ଚ

ଓ ନୀଚ ବିଭିନ୍ନ ଭେଦ ସହିତ, ଅନେକ କୃତ୍ରିମ ବିଭାଗ ଉଲରେ ମନ୍ଦରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଛି। ନିଜସ୍□ ଧର୍ମ, ଜାତି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭାଗ ସୃଷ୍ଟି କରି ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅସଂଖ୍ୟ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଭାଗ କରାଯାଇଛି। ପ୍ରକୃତିରେ ଯାହା ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଯାହାର ଅସ୍ତିତ୍□ କେବେ ଥିବ ନଥିଲା, ସେହିପରି ବିଭାଜନ କୃତ୍ରିମ ଭାବେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ। ନିର୍ବୋଧ ପ୍ରଜାମାନେ, ଏହି ଚାତୁର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୁକ୍ତିକୁ ଠାବ ନଜର କରିବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇ, ଅର୍ଥହୀନ ଘରା ଯୁଦ୍ଧରେ ମଗ୍ନ ହୋଇପଡିଥିଲେ। ଏହିପରି ଭାବେ, ରାଜତନ୍ତ୍ରର ନଙ୍ଗଳପାଶ ସାମାଜିକ ଗଠନକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଗିଳି ଦେଇଥିଲା।

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷିତରେ, ଆମେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ବୁଝିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ "ଗରିବ" ଶବ୍ଦଟି ଅନୁଚିତ ଓ ଭ୍ରାନ୍ତ ଧାରଣା। ପରମ୍ପରାଗତ ଭାବରେ ଯଦି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନ ଜୀବିକା ପାଇଁ ହାସଲ କରୁଥାଏ—ଉଦାହରଣ ସ୍□ରୂପ, ଗୋଟିଏ କୋଉଲିଏ—ତା'ହେଲେ ତାଙ୍କୁ "ଗରିବ" ମନାହୁଏ। ତିନିଜଣ ଜୀବନର ଜୁଆଖେଳ କରି, ରୋଜ ମାଟିର ତଳକୁ ଯାଇ କୋଉଳ ତୋଳୁଥାଏ। କୋଉଳ ଛାଡି କି କୋଉଳ ଭଳି ଶକ୍ତିକେନ୍ଦ୍ରିତ ପା□ାର ପ୍ଲାଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକର ଅସ୍ତିତ୍□ ସମ୍ଭବ ହେତ? କୋଉଳ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିବା ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ କିପରି ଅଛନ୍ତି? ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଏହି ଅବାଧ ଧନର ସତ୍ୟ ସୂତ୍ର କିଏ? ସେହି "ଗରିବ" କାମକୁଳିଏ। ତେବେ, ଏତେ ମହାନ ଧନ ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ "ଗରିବ" ମନେବା ଆମର ସାହସ କିପରି ହୋଇପାରେ?

ଚାଲନ୍ତୁ, ଏବେ "ଅଶିକ୍ଷିତ" ଶବ୍ଦଟିକୁ ଭାବନା କରିବା। କିପରି ଆମେ, ଆପଣାକୁ ଶିକ୍ଷିତ ବୋଲି ମନେ କରୁଥିବା ଲୋକମାନେ, ଏକ ଚାଷୀ କିମ୍ବା ଜୁତା ମରାମତିକାରୀକୁ "ଅଶିକ୍ଷିତ" ମନି ଟାଗ ଲଗାଇପାରିବା? ଆମ ପାଖରୁ କିଏ ବି ଏହା ଭାବି ନାହିଁ ଯେ ଆମେ, ଯାହା ଆମର ଶିକ୍ଷା ନେଇ ଗର୍ବ କରୁଥିବା, ତାଙ୍କର ସୁସ୍ତର ଶିଳ୍ପଦକ୍ଷତାକୁ କିପରି କରିପାରୁନାହିଁ। ତେବେ, ଆମେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ଦକ୍ଷତାରେ "ଅଜ୍ଞ" ନୁହଁ କି? ସେମାନେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଶିକ୍ଷାର ଅଭାବରେ ଥାନ୍ତି କାହିଁକି ନା ତାଙ୍କୁ ଏହାର ଅବସର ନିଷ୍ଠୁର ଭାବରେ ଦିଆଯାଇନଥିଲା। ଏହା ସେଇପରି, ମାନୁଷର ଗୋଡ଼ ଭାଙ୍ଗି ଦେଇବା ଓ ପରେ ତାଙ୍କର "ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ" ଉପରେ ଦୟା ଦେଖାଇବାର ସମାନ।

ରାଜତନ୍ତ୍ର ପରେ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଆସିଲା। ରାଜାଙ୍କ ଶକ୍ତି ଉପରେ ଈର୍ଷା ବାହାର କରି, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କିଛି ବ୍ୟକ୍ତି ଶାସନ କବଜା କରିବାର ଏକ ଚତୁର ଯୁକ୍ତି ରଚିଲେ। ସେମାନେ ବୁଝିଲେ ଯେ ସତ୍ତ ଶକ୍ତି ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ନିବେଶ କରେ। ତେଣୁ ସେମାନେ "ଗଣତନ୍ତ୍ର" ଶବ୍ଦରେ "ଡେମୋସ୍" (ଜନସାଧାରଣ) ବ୍ୟବହାର କରିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଏକ ଭାବନା ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ଲୋକମାନେ ନିଜେ ଦେଶର ଗତିବିଧି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ଚାଲୁଥିବେ। କିନ୍ତୁ ସତ୍ୟ ହେଲା ଗଣତନ୍ତ୍ର ମାତ୍ର ରାଜତନ୍ତ୍ରର ଏକ ଭିନ୍ନ ରୂପ। ତା'ରେ ପ୍ରାଥମିକ ତଫାତ କେବଳ ଏତିକି ଯେ ରାଜତନ୍ତ୍ରରେ ଯେଉଁଠି ଗୋଟିଏ ରାଜା ଥାଏ, ଗଣତନ୍ତ୍ରରେ ସେଠାରେ ଏକାଧିକ "ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳୀ" ଥାଏ।

ଜେପରି ରାଜାଙ୍କ ଅଧିକାରକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଦାସ୍ୟତାର ଶୃଙ୍ଖଳା ଅବିକଳ ରହିଥାଏ, ତେପରି ନିଜକୁ ଗଣତନ୍ତ୍ର କହିଥିବା ସରକାରୀ ପ୍ରଣାଳୀରେ ମଧ୍ୟ, ରାଜତନ୍ତ୍ରର ସମସ୍ତ ଆଇନଗୁଡ଼ିକ ଅବିକଳ ରଖାଯାଇଛି ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅବିରତ ଭାବେ ଶୋଷଣ କରିବାର ନିଶ୍ଚିତି ପାଇଁ। ତା'ର ପରିଣାମ ହେଉଛି, ଲୋକମାନଙ୍କ ଧନଦାନା ପ୍ରଦାନକାରୀ ଭୂମିକା ରାଜତନ୍ତ୍ରର ସମୟରେ ଯେପରି ଥିଲା, ସେଇପରି ଆଜିକୁ ମଧ୍ୟ ଅବିକଳ ରହିଛି। ତେଣୁ, ଏହା ମଧ୍ୟ ଯଥାର୍ଥ ଯେ "ଗଣତନ୍ତ୍ରରେ ଆମେ ସବୁ ରାଜା" ଏହି ଭାବନା ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଏକ କବିତାତ୍ମକ କଳ୍ପନା ମାତ୍ର, ଯାହାର କୌଣସି ବାସ୍ତବ ଆଧାର ନାହିଁ।

ଗଣତନ୍ତ୍ରରେ କୁହାଯାଏ ଯେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଚାଲାଇବେ, କିନ୍ତୁ ଆଚରଣରେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ରାଜନୀତିକ ଦଳମାନଙ୍କ ଦ୍□ାରା ଚୟନିତ କିଛି ବ୍ୟକ୍ତି "ଦେଶ ଶାସନ କରୁଛନ୍ତି।" ଏହା କାକତାଳୀୟ ନୁହଁ ଯେ ଆମେ ଆଜିକୁ "ଶାସକ ଦଳ" ଶବ୍ଦଟି ଚାଲୁଥାନ୍ତୁ। କେହି ଏହା ପ୍ରଶ୍ନ କରୁନାହାନ୍ତି ଯେ "ସ୍□ାଧୀନତା" ପ୍ରାପ୍ତ ପରେ "ଶାସକ" କିପରି ଥାଇପାରନ୍ତି, କିମ୍ବା ଏକ "ଗଣତନ୍ତ୍ର"ରେ "ସରକାର" ଶବ୍ଦର ସାମ୍ପ୍ରତିକତା କ'ଣ ଥାଇପାରେ।

ଏହି ଦେଶରେ ନିର୍ବାଚନ ହେଉଛି *Representation of the People Act, 1951* ଅନୁସାରେ, କିନ୍ତୁ ଯେମାନେ ଏହି ନିର୍ବାଚନରେ "ପ୍ରତିଯୋଗୀତା" କରନ୍ତି, ସେମାନେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସତ୍ୟିକାର ପ୍ରତିନିଧି ନୁହଁ। ପ୍ରାୟ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାରେ, ସେମାନେ କୌଣସି ନ କୌଣସି ରାଜନୀତିକ ଦଳର ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ରହନ୍ତି। ତେଣୁ, ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାଥମିକ ଦାୟିତ୍□ ଲୋକମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ନୁହେଁ, ବରଞ୍ଚ ସେମାନଙ୍କ ଦଳ ପ୍ରତି।

ଏହା ଭାବିବା ସୁଚିତ ଯେ ସମସ୍ତ ନିର୍ବାଚନ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଦେଶର ନାଗରିକମାନଙ୍କ କୁଶଳକାମନାକୁ ପ୍ରାଥମିକତା ଦେବେ। ଏହା ମଧ୍ୟ ଭାବିବା ଯଥାର୍ଥ ଯେ ରାଜନୀତିକ ଦଳମାନଙ୍କ ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ସଠିକ୍ ଏବଂ ସ୍ପଷ୍ଟ ପରିକଳ୍ପନା ଥିବା ଉଚିତ। ଯଦି ଏହା ସତ୍ୟ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ନିର୍ବାଚନ "ଜିତିବା" ପାଇଁ ଏତେ ତୀବ୍ର ପ୍ରତିଦ୍□ନ୍ଦ୍□ିତା କାହିଁକି?

ଏକ ସହଜ ଉଦାହରଣ ଭାବନା କରନ୍ତୁ: ଯଦି ଅନେକ ଲୋକ ଏକ ଘର କେମିତି ରଙ୍ଗ କରିବା ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରନ୍ତି, ତା'ମଧ୍ୟରୁ କେହି ସଫେଦ ନାମାଇବେ, କେହି ଗୋଲାପୀ, ତ ଆଉ ଜଣେ ଧୂସର ଜାଣାଇବେ। କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ତଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେବ ଘରକୁ ଶୁଭ ଦେଖାଯିବା ଜରୁରୀ। ଯଦି ସେମାନେ ପ୍ରତିଦ୍□ନ୍ଦ୍□ୀ ନୁହଁ, ତେବେ ଏହି ମିଶ୍ର ସମ୍ମତିର ଆତ୍ମା ରାଜନୀତିରେ କାହିଁକି ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ?

ଏହା ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଏହି ସହଯୋଗମୂଳକ ଭାବନାର ଅଭାବ ରହିଛି କାରଣ ରାଜନୀତିରେ ପ୍ରତିଦ୍□ନ୍ଦ୍□ିତାକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ଏକ ଶୋଷଣମୂଳକ ସ୍ଥିତିକୁ ଅବିଚ୍ଛିନ୍ନ ରଖିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ। ତେଣୁ, ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ମୂଳତଃ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବିନା ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସ୍ଥିତିର ପ୍ରକୃତ ଉନ୍ନତି ଏବଂ ସଂଶୋଧନ ଅସମ୍ଭବ। ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ସଫଳ କରିବା ପାଇଁ, ପ୍ରଥମେ ଆମର ଦୁର୍ବଳତାର ମୂଳ ହଟାଇବା ଆବଶ୍ୟକ।

ଆମେ ପ୍ରାୟ ଭାବିଥାଉ ଯେ ଗୋଟିଏ ଏକକ ବ୍ୟକ୍ତି କେମିତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ପ୍ରଣାଳୀର ଜଡତାକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିପାରେ। ପ୍ରଥମେ, ଆମେ ଏହା ଗୁରୁତ୍□ ଦିଆ ନାହିଁ ଯେ ଦେଶର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥା ଆମର ସମ୍ମିଳିତ ନିଷ୍କ୍ରିୟତାର ପ୍ରତ୍ଫଳ। ଯେପରିକି ଏହି ଜଡତା ଆମେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଆରମ୍ଭ କଲେ ସ୍□ାଭାବିକ ଭାବେ ସମାପ୍ତ ହେବ। ଦ୍□ିତୀୟ, ମୁଁ ଏକା ନୁହଁ। ଏକ ଶତାଙ୍କରେ ତିନି ଶତକୋଟିରୁ ଅଧିକ "ମୁଁ" ମିଶିତି ଏକାଧୁନିକ "ଭାରତ" ଗଠନ କରିଛି। ପ୍ରତ୍ୟେକ "ମୁଁ" ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହ ଗଭୀର ସମ୍ପର୍କରେ ଆଛି, ଯେପରି

ଜୀବାନଙ୍କର ଅସଂଖ୍ୟ କୋଷ ମିଶି ମାନବ ଶରୀରର ଗଠନ କରେ। ଶରୀରରେ ଚୋଟ ଲାଗିଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶରୀର ଏକାସାରେ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କରେ ଏବଂ ଟ୍ରିଲିଅନ୍ସ କୋଷ ମିଳି ଏହାକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରିବାକୁ କାମ କରେ। ଏହା ଦେଖାଇ ଦିଏ ଯେ ଏକକ କୋଷର ଅଭୂତପୂର୍ବ ଶକ୍ତି ଥାଏ ଯେତେବେଳେ ଏହା ଅନ୍ୟ କୋଷମାନଙ୍କ ସହ ସଂଯୁକ୍ତ ହୁଏ।

ତେଣୁ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆମେ ଅପାର ଶକ୍ତିର ଏକ ଭଣ୍ଡାର, ଯାହା ସମ୍ପର୍କରେ ଆମର ଜ୍ଞାନ ଆବଶ୍ୟକତାର ତୁଳନାରେ କମ୍ ରହିଛି। ଯେତେବେଳେ ଏହି ଦେଶର ସମସ୍ତ ଲୋକ ଏହା ଜାଣିବେ ଯେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଏକେ ଘରାଣୀର ସଦସ୍ୟ ଏବଂ ଆମେ ଏକା ଅନ୍ୟଙ୍କୁ ପୂରକ କରୁଛୁ, ତା'ପରେ ଆମର ସମିକ୍ତ ଚେତନା ଜାଗୃତ ହେବ। ଏକ ଆଦର୍ଶ ପରିବାରରେ ଯେପରି ଭଷ୍ଟାଚାର ପାଇଁ କୌଣସି ସ୍ଥାନ ନାହିଁ, ସେପରି ଦେଶରେ ଭଷ୍ଟାଚାରର ତୁଳନା ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ। ଯେପରି ଏକ ପରିବାରର ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟ ଏକ ସମସ୍ୟାକୁ ମିଶି ମିଶି ସମାଧାନ କରିଥାନ୍ତି, ସେପରି ଆମେ ଦେଶର କୌଣସି ଅଞ୍ଚଳରେ ଜନ୍ମେ ଥିବା ସମସ୍ତ ସମସ୍ୟାକୁ ସାମୁହିକ ଭାବେ ଦେଖିବୁ। କୌଣସି ଜଣଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ ଅଭାବ ହୋଇ ଖାଲି ପେଟରେ ଘୁଞ୍ଚିବାକୁ ହେବ ନାହିଁ।

ଏହା ସାଥିରେ ଏହି ସମସ୍ତ ଦ୍□ଷ, ଈର୍ଷ୍ୟା, ଓ ହିଂସାର ମୂଳକାରଣକୁ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କ ମନରୁ ସମୂଳେ ନିର୍ମୂଳ କରିବ।

ଅଧିକୁପରି, ଯେହେତୁ ମନୁଷ୍ୟତାର ସ୍ଥାନ ଜଗତରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ମାନାଯାଏ, ଟଙ୍କାକୁ ଏକ ଅଧୀନ ସ୍ଥାନରେ ରଖିବା ଉଚିତ। କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତବରେ ଏହାର ପ୍ରତିକ୍ଷ ପ୍ରତିଫଳ ଦେଖାଯାଏ, ଯେଉଁଥିରେ ଟଙ୍କାକୁ ମନୁଷ୍ୟତାର ଉପରେ ରଖାଯାଉଛି। ତେଣୁ ଆମେ ସଚେତନ ଭାବେ ଟଙ୍କାର ଭୂମିକାକୁ ପୁନଃମୂଲ୍ୟାୟନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ। କୌଣସି ଜିନିଷକୁ ମନୁଷ୍ୟତାର ଉପରେ ରଖିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ, ଏବଂ ଟଙ୍କାକୁ ମଧ୍ୟ ଏହାର ଅଧିନରେ ରଖିବା ଜରୁରୀ।

ଯେତେବେଳେ "ଗଣତନ୍ତ୍ର" ଏକ ଭ୍ରାନ୍ତ ସମ୍ଜ୍ଞା ମାନାଯାଏ, ଆମେ ଏହାକୁ ଏକ ନୂଆ ନାମ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଛୁ। ଲୋକମାନଙ୍କର ଅସ୍ତିତ୍□ ହିଁ ଦେଶକୁ ଗଢ଼େ, ତେଣୁ ଏକ ଏପରି ରାଜ୍ୟରେ ଲୋକମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରର ପ୍ରବନ୍ଧନରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଭୂମିକା ନିବାହ କରିବେ। ଏହି ଆଦର୍ଶକୁ ଆମେ

"ଗଣସତ୍ତା" ବୋଲି ନାମକରଣ କରିଛୁ। ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଏକ ସଂସ୍ଥାନୁଗତ ଖାତିରେ ଲୋକମାନଙ୍କ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଭୂମିକା ଅବଶ୍ୟକ।

ଏକ ସମ୍ବଳିତ "ଗଣତନ୍ତ୍ରରେ", ଲୋକମାନଙ୍କ ଭୂମିକାକୁ କେବଳ "ଭୋଟର" କିମ୍ବା "ନିର୍ବାଚକ" ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୀମିତ କରାଯାଇଥାଏ। ବାସ୍ତବିକ ଶକ୍ତି "ନିର୍ବାଚିତ" ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ହାତରେ ଥାଏ। ଯେତେବେଳେ ଏହି ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ନିର୍ବାଚିତ ହୁଅନ୍ତି—ଯେ କୌଣସି ସାଧନର ମାଧ୍ୟମରେ, ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ—ତା'ପରେ ସେମାନେ ସମଗ୍ର ପ୍ରଣାଳୀର ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣକୁ ଦାବି କରନ୍ତି। ଲୋକମାନେ କେବଳ ସାଧାରଣ ଦର୍ଶକ ହୋଇ ନିଜ ଦୁଃଖର ଦେଖଣା କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି।

ଗଣସତ୍ତାରେ, ଏହି ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଭାବିଥିବାରେ ସୂତରାଙ୍ଗ ରୂପେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ କରାଯିବ। ଲୋକମାନେ ନିଜର ସତ୍ତ ଶକ୍ତି କ୍ରିୟାନ୍ୱୟନ କରିବେ, ନିର୍ବାଚନ ପରେ ମଧ୍ୟ। ଏକ ଯୋଗ୍ୟ ସଂଶୋଧନ ସଂସ୍ଥାପିତ ହେବ, ଯାହା ନିର୍ବାଚନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଇନକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବା ପାଇଁ ଯଥାଯୋଗ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର ରାଜ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବେ। ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଲୋକମାନେ ନିର୍ବାଚିତ ପ୍ରତିନିଧିକୁ ଯେତେବେଳେ ଚାହାଁଥିବେ, ସେଥିରୁ ସେମାନେ ପ୍ରତିନିଧିକୁ ପୁଣିଥରେ ସ୍ଥାନନ୍ତର କରିପାରିବେ, ଏବଂ ଏହି ପଦ୍ଧତି ଆଦାୟ କରାଯାଇବା ସହିତ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦୁଷ୍ଟାଚାରକୁ ମୂଳରୁ ନଷ୍ଟ କରାଯିବ। ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନର ଏକ ଦୃଢ଼ ସନ୍ଦେଶ ପଠାଯିବ, ଯାହା ସେମାନେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଛନ୍ତି।

ଯେତେବେଳେ ଗଣସତ୍ତା ଏକ ସୁଦୃଢ ଭାବେ ସ୍ଥାପିତ ହେବ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକ ଧୀରେ ଧୀରେ ବୁଝିପାରିବେ ଯେ ତାଙ୍କର ଅସ୍ତିତ୍□ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ସୁଖ-ସାଧନା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ। ଆମେ କେବଳ ଅନ୍ୟଙ୍କୁ ଉପରେ କିମ୍ବା ତଳେ ନୁହେଁ; ସମସ୍ତେ ସମାନ ମହତ୍ତ୍□ପୂର୍ଣ୍ଣ। ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆମରେ କେହି ପରସ୍ପର ଶତ୍ରୁତା ଥିବେ ନାହିଁ, ଯେପରିକି ମାନବ ଦେହର ଟ୍ରିଲିଅନ୍ସ ସେଲ୍ସ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ବିରୋଧ ନାହିଁ। ଏହି ସଂସ୍ଥାନରେ ସମସ୍ତ ଅଙ୍ଗରେ ସେହି ସମାନ ସେଲ୍ସ ଅଛି, ଯାହା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମାନ ଆବଶ୍ୟକ। ତେବେ, ଏହି ପ୍ରାକୃତିକ ସମନ୍□ୟ ମାନବ ସମାଜରେ ଅନୁପସ୍ଥିତ। ଏହାର ସରଳ କାରଣ ହେଉଛି: ସମୟ ପାଇଁ, ଲୋକମାନେ ଏକତ୍ରିତ ହେବାରୁ ବାରମ୍ବାର ନିଷ୍କାସିତ କରିବା ପାଇଁ "ରାଜାମାନେ" କୃତ୍ରିମ ଭେଦ

ତିଆରି କରିଛନ୍ତି, ଯାହା ଚିହ୍ନାକୁ ଓ ଶ୍ରେଣୀକ୍ରମ କରିଛି। ଏହି ପାଇଁ ଜନସାଧାରଣର ପ୍ରକୃତ ମାନବ ନିକଟ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇନଥିବା ଏହି ଭ୍ରାନ୍ତ "ବିବିଧତାରେ ଏକତା" ଏହି ପ୍ରକୃତ ଜନସାଧାରଣ ନିଜେ ଚେତନା ହୋଇ ସେହି ପଦ୍ଧତିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବେ। ଗଣସତ୍ତା ସ୍ଥାପିତ ହେବା ସହିତ ଏହି ଦେଶର ଭବିଷ୍ୟତ୍ ସୃଜିତ ହେବ।

ଏହି ପରି ସାମାଜିକ ପଦ୍ଧତିକୁ ସ୍ଥାପନା କରିବା ପାଇଁ, "ମାଇ ହୀ ଭାରତ" (ମୁଁ ଭାରତ) ନାମକ ଏକ ରାଜନୈତିକ ଦଳ ଗଠିତ ହୋଇଛି। ଆମେ ବିଶ୍□ାସ କରୁଛୁ ଯେ ଏହି ଭୂମିର ସମସ୍ତ ଲୋକ ଏକ ସମାଜିକ ପରିବାରର ଅଙ୍ଗ, ଏବଂ ସେଠାରେ କୌଣସି ପ୍ରକୃତ ବାଧା ନାହିଁ, କାରଣ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଦେଶର ସାଧାରଣ ପ୍ରଗତିକୁ ଚାହାଁ◌ୁଛୁ। ଦୟାକରି ଆମ ସହଯୋଗ କରନ୍ତୁ, ଏବଂ ଆମେ ସମିକ୍ଷା କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ। ଏହି ଦେଶର ଭବିଷ୍ୟତ୍—ଯାହା ଆମର ଭବିଷ୍ୟତ୍—ସେହି ଭାବେ ହେବ ଯେପରିକି ଆମେ ଏହାକୁ କଳ୍ପନା କରୁଛୁ, କାରଣ ଆମେ ବିନା—ମୁଁ ବିନା—ଭାରତର କୌଣସି ଅସ୍ତିତ୍□ ନାହିଁ

ମାଇ ହୀ ଭାରତ**!**

"ମାଇ ହି ଭାରତ**"**ର ସଂବିଧାନରୁ ଏକ ଅଂଶ

“ଲେଖା **II.** ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ୟ

ଦଳର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେବା ହେଉଛି ସମସ୍ତ ଭାରତୀୟଙ୍କୁ ଏକ ବୃହତ୍ ପରିବାରରେ ଏକତ୍ରିତ କରିବା। ଏହି ପରିବାରର ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟମାନେ କେବଳ ସ୍□ାଭାବିକ ମାନବ ହିସାବରେ ସମାନ ହୋଇ ପରିଚିତ ହେବେ, ଯେଉଁଥିରେ ଧର୍ମ, ଜାତି, ଲିଙ୍ଗ, ସାମାଜିକ ସ୍ଥିତି ଇତ୍ୟାଦି ସହିତ ସମ୍ବଧିତ କୌଣସି ବାହ୍ୟ ଏବଂ କୃତ୍ରିମ ପରିଚୟ ସୂଚକ ଚିହ୍ନଗୁଡିକୁ ଅନୁଦିତ କରାଯିବାରେ ସେମାନେ ସମାନ ରୂପେ ପରିଚିତ ହେବେ, ଯାହା ସେମାନେ ସବୁବେଳେ ଆପଣାକୁ ଏକ ଅନ୍ୟାୟ ଭାବେ ବିଭାଜିତ କରିଥାଏ।

ଦଳ ଦୃଢ଼ ଭାବେ ବିଶ୍□ାସ କରେ ଯେ ଭାରତରେ ବସୁଥିବା ମାନବ ଦେହର କଷ୍ଟର ମୂଳ କାରଣ ହେଉଛି ଯେ ସେମାନଙ୍କର ବହୁତ ସଂଖ୍ୟା ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନିର୍ମାଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରୁ ସଦା ଦୂରେ ରଖାଯାଇଛି, ଯାହାକି

ଲୋକଙ୍କର ପ୍ରତିକ୍ଷେପ ଏବଂ ଅନୁକୂଳ ମନ୍ତ୍ରଣାରୁ ବାହାରେ ସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଛି, ସେବେଳେ କେବଳ କିଛି ଲୋକ ତାଙ୍କର ମନମତ ଅନୁସାରେ ଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟବଳୀକୁ ଚାଲାଇ ପାରୁଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଶେଷ ଜନସାଧାରଣକୁ କେବଳ ସଂଖ୍ୟାରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି, ଯେଉଁଥିରେ ସେମାନେ ବୁଦ୍ଧିମାନ ମାନବ ନୁହେଁ। ଦଶକଗୁଡିକୁ ଯାଇଛି, ଯାହା କୌଣସି ପଦାର୍ଥିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିପାରିଲା ନାହିଁ, ତେଣୁ, ଏହା ଅତି ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଲୋକମାନେ ନିଜରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବେ ପରିସ୍ଥିତିରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନେବେ, ଯାହାକି ଭାରତ ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରିବ।

ସେହି ସମସ୍ତ ମାନବ ବସତି ଥିଲେ, ଏକ ଅଞ୍ଚଳ ଦେଶରେ ପରିଣତ ହୁଏ, ତେଣୁ ଏହି ଦେଶର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରକୃତରେ ଭାରତ ସହ ସମାନ। ଯଦି ସେ ଏହାକୁ ବୁଝିବେ ଯେ ସେ ନିଜେ ଭାରତ, ତେବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିରେ ଏକ ବଡ଼ ଆତ୍ମବିଶ୍□ାସ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେବ, ଯାହା ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦାୟିତ୍ୱ ଭାବେ ଦେଶ ଗଠନର ପବିତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆଗକୁ ଆସିବାକୁ ପ୍ରେରିତ କରିବ। ଏହି ରାଜନୈତିକ ପାର୍ଟିର ନାମ "ମାଇ ହୀ ଭାରତ" ରଖାଯାଇଛି।

ଏହି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିଚାରକୁ ଅନୁସରି, ଦଳ ଏହି ପରିକଳ୍ପନାକୁ ନିଷ୍ପାଦନ କରିବ:

ସ୍□ତନ୍ତ୍ର ଏକ ମାନବ ସତ୍ତାର ସମ୍ବିଧାନିକ ସମ୍ମାନ କରିବା ଏବଂ ଏହା ଜାଣିବାକୁ ଯେ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଏକ ସାଧାରଣ ପରମ୍ପରାର ଅଙ୍ଗ ଓ ଏହି ଭୂମିର ଏକ ମାଲିକ ଅଟୁଟ ଅଧିକାର ସହିତ, ଯେଉଁଠାରେ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ପଷ୍ଟ ଆଦେଶ ବିନା ଏହି ଦେଶର କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବେ ନାହିଁ;

ସେହି ଦାରିଦ୍ର୍ୟ, ଅକ୍ଷରଜ୍ଞତା, ସାମାଜିକ ବେଦଭେଦ ଇତ୍ୟାଦି, ଯାହା କେବଳ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବିରୋଧ ଓ ଦ୍□େଷର ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା ଘଟକମାନେ, ସେମାନେ ଅବ୍ୟକ୍ତ ରୂପରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି ଯାହା ଏହାକୁ ଅବସ୍ଥାପିତ କରିବା ପାଇଁ ସେମାନେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂର୍ବକ ତିଆରି କରାଯାଇଛନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ସଦା ଉପକ୍ଷେପଣ ପାଇଁ ଶାସନ ତଳେ ରଖିବା ପାଇଁ;

ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ କରାଯାଇଛି, ସେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ନୁହେଁ, ବରଂ ସେ ସମ୍ପଦର ଏକମାତ୍ର ସ୍ରୋତ;

ଯେ ଉପନିବେଶୀୟ ଶାସନ ସମୟରେ ନିଜର ଅର୍ଥ ସାଧନ କରିବା ପାଇଁ "ବିରୋଧୀ" ନାମରେ ଯେଉଁ ସମସ୍ତ ବନ୍ଧନ ତିଆରି ହୋଇଥିଲା, ସେଗୁଡିକ ଆଜି ମଧ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶକ୍ତିର ସହିତ ଚାଲୁଥାଏ, ଯଦିଓ ଲୋକମାନେ ସ୍□ାଧୀନ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖିତ;

ଏହାକୁ ଆଗକୁ ବୁଝିବାକୁ, ସେହି କୌଣସି ଥିବା ପ୍ରଣାଳୀକୁ ଲୋକମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ ଇଚ୍ଛାର ନିମିତ୍ତରେ ଶେଷ କରାଯିବା ଉଚିତ ଓ ସେହି ପ୍ରଣାଳୀ ଶାସନର ଉପକରଣ ଭାବେ କାମ କରିବାକୁ ପାରିବ ନାହିଁ;

"ମାଇ ହୀ ଭାରତ" ସମସ୍ତ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ଅତି ଉତ୍ସାହୀ ଭାବେ ଯଥାର୍ଥ ସାମାଜିକ, ଆର୍ଥିକ, ରାଜନୈତିକ ଓ ଆଇନି ପ୍ରଣାଳୀଗୁଡିକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପନ କରିବା ପାଇଁ ଶକ୍ତି ଓ ଆତ୍ମବିଶ୍□ାସର ସ୍ଥିତିରୁ ଭାରତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବାସିନ୍ଦାକୁ ସ୍ନେହପୂର୍ବକ ଆଗକୁ ଆସି ଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ପରିଚାଳନା କରିବାକୁ ଆହ୍□ାନ କରିବ।”